Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1030 — Tel. 34-8320 — Preço Cr.$ 2,00

ĮSTEIGTOS 1947 M. São Paulo, 1956 m. Birželio mėn. (Junho) 9 d. Nr. 401

Hidroelektrines statyba Kaune

LNA. — «Skandinamų kolûkiečių ir tarnautojų sąrašai» jau sudarinėjami ryšium su Kauno hidroelektrinės statyba. Tvenkinys (vadinamoji «Kauno jûra») turės apsemti apie 850 dabartinių sodybų. Vie Darsûniškio («Tiesos») kolûkyje numatyta paskandinti 201 sodyba. Numatoma paskandinti ir Birštono žemutinė dalis. Todėl elektrinės statybos valdybos lėšomis numatoma kalne pastatyti naują sanatoriją ir jau esą gręžiami nauji mineralinių vandenų šaltiniai, kadangi pagarsėjusieji «Vytauto» ir «Birutės» šaltiniai bus apsemti. Apsemdinti numatytose vietose rengiamasi kirsti miškus ir iškasti durpynus, nes apsemti stati medžiai kliudytų laivams, o durpynai iškiltų į paviršių ir užkimštų turbinas. Kalbama ir apie tame plote esamų kapinių iškėlimą. Jau dabar pasigirsta susirûpinimo, ar bus galima visa tai suskubti per penkerius metus atlikti.

Sovietai sulaužė 174 sutartis

Sovietai nuo 1917 metų sulaužė 174 sutartis. Tarpe svarbiausių sutarčių, kurias sovietai sulaužė yra šios:

1933 metais pažadą nevaryti komunistinės propagandos JAV-bėse, kaip dalį atsilygino už jų pripažinimą. Tačiau JAV-bių komunistų kriminalinė konspiracija, Maskvos diriguojama, varoma toliau, be sustojimo. Taip pat buvo su sovietais 1939 m. sudarytos savitarpio pagalbos sutartys su Latvija, Lietuva ir Estija. Jos sulaužytos. Pabaltijo valstybės 1940 metais okupuotos.

Panašus paktas su Lenkija liûdnai nudundėjo į pelenų skardinę, kada sovietai įsiveržė į Lenkiją.

1941 m. Maskva pasižadėjo laikytis Atlanto chartos, įskaitant to dokumento pareiškimą, kad visi žmonės turi teisę pasirinkti savo valdžios formą. Tačiau Maskvos diktatoriai laiko komunistinius vartus visuose kraštuose, kuriuos jie pagrobė.

Darbininku priešai

Chruščiovas sugrįžęs į Maskvą, Anglijos darbiečius pavadino darbininkų priešais ir provokatoriais, tuo tarpu pasiûlė bendrą frontą su socialistais. Darbiečiai pasiûlymą atmetė.

Telegramos

— Iš Tokio pranešma, kad Brazilija užsakė Japonijoj dar du karo laivu, kurie kainuos po 2.850.000 dolerių kiekvienas. Laivų statyba užtruks arti dviejų metų.

— Garsus anglų maršalas Montgomery, besilankydamas Kanadoje pareiškė, kad laike ateinančių 10 metų karo lėktuvai bombonešiai bus valdomi per radio net tolimiems skridimams. Paskutiniais metais aviacijos srityje padaryta tokia didelė pažanga, kad ji verčia keisti iš pagrindų karo strategiją.

— Cia. Siderurgica Paulista kompanija, kuri Piassaguerra miestely statys didelį plieno ir geležies fabriką, padidino savo kapitalą iki milijardo kruzeirų. 120 milijonų kruzeirų tos kompanijos akcijų turės São Paulo estado valdžia, 120 milijonų valstybinė plieno liejykla Cia. Siderurgica Nacional ir likusis kapitalas bus sudarytas privačių asmenų ir įstaigų.

— Iš Montevideo pranešama, kad Urugvajuje gyvenantieti komunistų agentai kurste išeivius grįžti į Sovietų Rusijos užimtas šalis, grąsindami giminių bei šeimos narių, gyvenančių už «geležinės uždangos» persekiojimu.

— Statystikos žiniomis, visame pasauly kasdien priauga po 110.000 gyventojų. Toks didelis gyventojų prieauglis mokslininkų tarpe kelia susirûpinimą dėl jų išmaitinimo ateityje.

— Laikraščiai rašo, kad Berlyne artimiausioj ateity bus pastatyta moderniškas miesto rajonas ant buvusių karo griûvėsių.

— Amerikos prezidentas Eisenhoveris pareiškė, kad Šiaurės Amerikos vyriausybė yra nusistačiusi intensyvinti atominės energijos produkciją taikos reikalams. Numatyta suteikti apie 40 tonų uranijaus — 235 pramonės reikalams, iš kurių puse bus skirta įvairiems užsienio kraštams

— Iš Rio de Janeiro pranešama, kad pasklydę gandai dėl gazolino kainos pakelimo yra be pagrindo.

— Prancûzijos krašto apsaugos ministras Maurice Bourges-Manoury smarkiai kritikavo Egipto premijerą pulkininką Nasser dėl jo politinių ambicijų Afrikoje.

— Birželio 24 dieną Maskvoje ruošiamos didelės karo aviacijos iškilmės. Į tas iškilmes Sovietų Rusijos valdžia pakvietė oficialiai Šiaurės Amerikos karo aviacijos atstovus.

— Laikraščiai skelbia, kad žinomas vokiečių automobilių fabrikas Union, kuris gamina DKV markės automobilius, susitarė su viena vietos firma dėl tų automobilių gamybos Brazilijoj. Pradžioje numatyta gaminti po 100 DKV į mėnesį, o vėliau pakelti produkciją iki 200 į mėnesį.

Vasario 16-tos Gimnazija

Vasario 16 d. gimnaziją šiemet baigė 9 abiturientai, kurie visi studijuoja, būtent: A. Jonutis, G. Dubauskaitė, L. Jasaitė, T. Sakalauskaitė, V. Gustas, V. Timpa, M. Hermanas, V. Damijonaitis ir Vyt. Birieta, kuriam atestatas pripažintas be egzaminų, o jis pats jau yra išvykęs į Kanadą. Šiuo metu gimnazijoje yra 153 mokiniai. Naujieji mokslo metai buvo pradėti tuoj po Velykų. Gimnazija dabar yra jau oficialiai vokiečių leista. Gimnazija rûpintis norima su daryti platesnė kuratorija.

Gimnazija nusipirko naują autobusiuką. Jos skolų sumažėjo, finansinė padėtis paskiausiu metu kiek geresnė. Gimnaziją šiuo metu remia apie 180 bûrelių. Neseniai gimnazijoje lankėsi didelis jos remėjas šveicaras p. Thomas kuris išsamiai susipažino su jos veikla. Dalis mokinių per vasaros atostogas (apie 15) vyks į Norvegiją, dalis — į Šveicariją ir Italiją. (E)

Anglai nustebo

Tuo metu, kai Bulganinas ir Chruščiovas Windsoro pilyje su D. Britanijos karaliene gėrė arbatą, Londono gatvėmis žygiavo didžiulės pabėgėlių gretos, suplaukusios iš įvairių D. Britanijos vietų. Balandžio 22 d. Londone vykusios demonstracijos turėjo tikrai nustebinti šio miesto gyventojus. Londoniečiai negalėjo įsivaizduoti, kad tarp jų yra tiek daug pabėgėlių nuo komunistinės tiranijos.

ŠI ŠEŠTADIENI

Visi

Į BENDRUOMENĖS CHORO

Koncertą - Vakarą

VILA ZELINOJE!

Cukrus União dvigubai filtruotas yra žymiai saldesnis

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Kostas Činčikas-Lietuvis

Daina apie Tevynę

Kryžiuočiai "krikštijo" Lietuvą,
Pilis sudegino, išplėšė...
Tiek brolių Sibire pražuvo —
Jų kaulai ilsis pakelėse...

Anuomet, pusėje birželio,
Kai vyšnios soduos pražydėjo,
Tėvynę Lietuvą ant kelių
Klubdyti priešai vėl pradėjo.

Iš Azijos taigų su tankais
Užplûdo barbarai, lyg žvėrys...
Išplėšė jie kasas ir bankus
Ir pančius Lietuvai užnėrė.

Daržely rútą, diemedėlį
Išmindžiojo arkliai kazokų.
Apkaltą pančiais bernužėlį
Išgrúdo Sibiran, burlokai.

Tai rauda, verkia mergužėlė
Netekus žalio vainikėlio...
Tai rauda motina senelė,
Žiûrėdama tolyn į kelią...

Ir liûdi tas gražuolis šilas
Kur suokė strazdas bei lakštutė,
Iš vargo motina pražilus
Garsiau kukuoja nei gegutė.

Tikiu, žinau — išauš dar rytas,
Tekės vėl saulė Paneriuose!
Tamsi naktis tenai užkritus
Išnyks skaisčiuose spinduliuose.

Brasil, 1941 m. birželio ménesyje.

Miegančios žuvys

Australijoj, Afrikoj ir Pietų Amerikoj yra užsilikusių žuvų, kurios turi ir plaučius, ir žiaunas. Tos žuvys yra panašios į ungurius ir gyvena taip, kaip ir kitos žuvys, bet jos turi savybių, kurių neturi jokios kitos žuvys.

Kadaise, prieš 200 milionų metų, tos žuvys buvo paplitusios gėluose (nesùriuose) vandenyse, bet dabar jų pasitaiko labai retai.

Minėtos žuvys gyvena labai ilgai, daugiau kaip šimtą metų. Jos kvėpuoja plaučiais, o kai vanduo nusenka arba karščių metu išgaruoja, tai žuvis su sirango į kamuolį, įsivelia į dumblą, ir jos oda išleidžia tam tikrus syvus, kurie, susimaišę su dumblu, žuvį įcementuoja dumble. Taigi, žuvis pati pasidaro sau kietą, kaip šarvai, grabą. Lieka nepadengta tik galva. Pasidariusi tokį kietą sau grabą ar namą, žuvis užmiega. Sukietėjęs dumblas neleidžia jos kûnui išdžiûti, ir taip žuvis miega, mai tindamasi savo pačios kúnu. Žuvis gali išmiegoti 5 ir net daugiau metų. Kai vėl atsiranda vanduo, žuvis atsibunda ir pradeda gyventi.

Daug tokių dumble pasilai dojusių žuvų buvo atrasta ir su visu dumblo kiautu nugabenta į įvairius zoologinius daržus ar ak variumus įvairiuose kraštuose. Atidarius dumblo kiauta, žuvį galima vartyti, kilnoti, judinti — ji nieko nereaguoja, ji giliai miega. Tik kai įdedi ją į vandenį, ji atsigauna, atsibunda ir pradeda gyventi.

K.

Ir tankai skraidys

Karo technika daro nepaprastų naujų išradimų, ir kokie bus karo ginklai netolimoje ateityje sunku ir įsivaizduoti.

Štai žinovai sako, kad netrukus turėsime net skraidančius tankus, džipus, altilerijos pabûklus.

Sako, bus tankai, kurie sklandžiai važiuos žeme, bet kurjiems kelią pastos neišvažiuojamas griovis ar kuris kitas kliuvinys, jie lengvai pakils į orą ir tą kliuvinį perlėks. Jiems kelio nesukliudys né minų laukai.

Naujausieji ginklai sąjungininkams

Amerikos valdžia nusistatė duoti savo sąjungininkams visus naujausius ginklus, kokius turi Amerikos ginkluotos pajėgos. Tai bus daroma NATO sąjungos rémuose. Tikslas yra pagerinti sąjungininkų karo pajėgas ir sustiprinti jų moralę, kad jie nesijaustų turį antraeiles armijas.

Atominiai ginklai nebus gabenami į užjùrius, bet viskas bus paruošta, kad tuos ginklus galima būtų naudoti pačioj karo pradžioj.

Sąjungininkų ginklavimas moderniškiausiais ginkiais bus aptartas dabar įvykstančiame NATO tarybos posėdyje.

Likviduojamos «Stalinines darbo stovyklos»?

Grįžtantieji iš Sov. Sąjungos teigia, kad Stalino laikais įkurtosios darbo stovyklos dabar jau likviduojamos. Jose lai kytieji daugiausia prievarta taip pat «kurdinami laisvai» jie ir to liau turi dirbti nustatytus darbus Prievarta įkurdintų, tariamai «lai svųjų gyventojų» buvo ir vokiečių. Iš jų atleistieji ne tik vokiečiai, bet taip pat dalis vengrų rumunų, čekų ir kitų tautybių žmonių, kurie pasiųsti į savo kilmės kraštus.

Jei nori gauti — duok.

Rytiečiai

Namas be knygų lygus kambariui be langų.

Beacher

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA KELNIU DIRBTUVĖ «ZAPAS»
São Paulyje.
Pardavimas tik urmu. Puikus pasiuvimas. Didelis pasirinkimas vyriškų kelnių.
Jonas Zapereckas
Telefonas 37-9278
Rua Tres Rios, 281 — São Paulo

MARAS

Prieš 600 metų maro epidèmijs sukrėtė visą Europą ir Aziją.

Trys būriniai laivai įplaukė į Genovos (Italijoj) uostą, kurie buvo pakrauti prieskoniais ir šilkų. Kaip ir visuose laivuose, taip ir šiuose buvo žiurkių. Su šiais laivais vyko kartu ir mirtis taip vadinama «Juodoji mirtis» maro epidemija.

Vos tik pririšus laivų virves prie krantinės, tuoj jomis pasileido žiurkės iš laivų į krantą ir išsislapstė po uosto sandelius, susimaišydamos su vietinėmis žiurkėmis.

Po keletos dienų Genevos miesto gyventojai pastebėjo miesto gatvėse didelius kiekius padvėsusių žiurkių. Šimtais jų gulė jo miesto gatvėse. Jos buvo nežinomos ligos aukos. Genuviečiams šis reiškinys sukėlė baimės, nors žiurkių jie neapkentė, kurios švaistydavosi dideliais būriais po mietą ir uostą.

Po kurio laiko viena genuvietė moteris pakvietė gydytoją pas savo sergantį vyrą. Ligonį kamavo karštis ir krėtė drugys. Turėjo stiprius skausmus krūtinėj ir kirkšniuose pūliuojančius guzus. Visas kūnas buvo išbertas juodomis dėmėmis. Nuo šių juodų dėmių ir kilo «juodojo maro» vardas. Gydytojas į šias juodas dėmes žiūrėjo su baime. Maro epidemija jau buvo krašte.

Nuo žiurkių ši epidemija perėjo ant žmonių ir pradėjo plėstis po visą kraštą. Žiurkės ją išnešiojo visur, kur tik jos pasiekė.

Juodoji mirtis nedarė jokio skirtumo tarp vargšų ir turtuolių — ji šlavė visus, be jokio pasigailėjimo. Iš Genuvos maras pasiekė žemutinę Italiją, o iš čia Romą ir Milaną. Gydytojai nustatė, kad šią ligą atvežė trys minėti laivai. Buvo griebtasi priemonių laivus sulaikyti. Bet buvo jau per vėlu: jie jau buvo išplaukę į įvairias šalis. Vienas šių laivų išplaukė į Marselį ant ras — į Malagą, o trečias — į Londoną. Greito susisiekimo priemonių tuomet dar nebuvo. Ksturi kraštai jau buvo apimti maro šmėkios. Prasidėjo masiniai mirimai.

Kaip tik kurį žmogų pradėdavo krėsti drugys tuoj nuo jo bėgdavo žmona, vaikai ir gydytojai. Susirgusieji būdavo paliekami vienišai mirčiai, nes nebuvo priemonių jiems padėti. Su sidūrimas su ligonių, reiškė neišvengiamą mirtį.

Gyvenamieji namai liko tušti, krautuvės atidaros, nes jų gyventojai išmirė. Atsirado tamsaus gaivalo, kuris plėšė ir vogė, kas jiems po ranka papulda vo. Dalis žmonių meldėsi bažnyčiose, o kiti skendo degtinėj, kuri liejosi upeliais.

Marselyje mirtingumas pasiekė net 80%. Oxfordo universitete išmirė kas trečias žmogus. Paryžiaus ligoninėj L'Hotel Dieu keletą kartų vienas po kito išmirė ten dirbę gydytojai ir gailestingosios seselės.

Maras pasiekė Vokietiją, o iš čia per Austriją ir Balkanų kraštus. Skandinavijos kraštai dar buvo nepaliesti.

Vieną dieną vėjas nuo jūros pusės stūmė laivą link krantų. Uosto valdininkai nuvykę ant laivo nerado jokios gyvos dvasios. Tai buvo anglų būrinis laivas. Visa laivo įgula buvo išmirusi nuo maro Valdininkai iš sigandę pabėgo iš šio plaukiojančio karsto. Bet jie bėgdami pasinešė ant savo rūbų bei rankų ir juodąją mirtį, kuri tuoj papli to po Skandinavų kraštus ir iš čia pasiemė savo duoklę.

Po kurio laiko juodasis maras per Lenkiją pasiekė plačiąją Rusiją, o iš čia ir Lietuvą. Nors Rusija gana didelė, bet ištisi kaimai ir miestai nuo šios ligos ištuštėjo.

Universitetų mokslininkai diskutavo epidemijos atsiradimo priežastį, bet niekaip nepriejo prie galimybės, kad šią ligą išplatino žiurkės. Jie galvojo, kad Tolimuose Rytuose įvyko žemės drebėjimas ir apnuodijo debesis, kuriuos vėjas atnešė ant Europos Kad apsisaugoti nuo šios nelaimės, buvo sugalvota kurti didelius laužus... Tam sumanymui pritarė mokyti ir augšti žmonės.

Šveicarijoj vienas mirštantis nuo šios ligos asmuo išsitarė, kad šią ligą atnešė žydai. Vieną žydą kankino iki tol, kol jis prisipažino viską, ką tik iš jo norėjo išgauti... Tai buvo didelė nesąmonė, nes ir žydai lygiai miré tose pačiose kančiose, kaip ir visi kiti žmonės. Visi žydai buvo varomi į Sinagogas ir čia gyvi sudeginami. Bet tas nieko nepadėjo — maras plėtėsi toliau.

Po šių didelių žmonėmis nuostolių, sekė didelės socialinės ir politinės atmainos. Trūko duonos, gyvuliai iškrito. Po epidemijos užėjo badas, o su badu ir politiniai perversmai. Baudžiauninkai atgavo laisvę. Valstybių valdovai išmirė. Visur trūko kunigų ir gydytojų. Į viršūnes iškilo visokie sukčiai ir žemas elementas, su kuriais veltui riteriai liejo kraują.

Maro epidemija siautė du metus ir pasiekė tolimiausius žemės pakraščius. Po dviejų metų iš Europos ji dingo. Tačiau Rusijoj dar ji siautė. Bet lygiai prieš 600 metų iš Rusijos buvo pranešta, kad Maskvoj palaidotos paskutinės maro aukos. Visoj Europoj išsiveržė džiaugsmo banga, kad pagaliau dingo ši baisioji nelaimė. Išlikę nuo maro gyvi ėjo į bažnyčias dėkoti Aukščiausiam už nelaimės sustabdymą. Nuo šio laiko daugiau ši liga nepasirodė — paslaptingai atsiradus, paslaptingai ji ir pradingo...

Vėlesniais laikais buvo aiškinamas šio maro atėjimo kelias Buvo nustatyta, kad ir anksčiau maras siusdavo, bet ne taip baisiai, kaip šis paskutinis. Ši maro epidemija kilo iš Kinijos. Jūrų keliu, kur buvo vežamas šilkas ji pasiekė Indiją, Konstantinapolį, o vėliau iš čia ir Europą, ir pagaliau — Lietuvą ir Rusiją.

Kiek ši epidemija pareikalavo aukų Lietuvoje, tikrų davinių nėr, bet manoma, kad gana daug, nes Vilniuj dar ir dabar Domininkonų ir Ignoto gatvių požemiuose yra krūvos suverstų žmonių griaučių, kurie yra šios epidemijos pasekmė.

Nebe reikalo ir maldose yra prašoma Aukščiausiąjį apsaugoti nuo karo, bado ir maro nelaimės... LAIKAS

LNN. — Bazinis žvejybos laivas "Novaja Zemlia" iš kurio pabėgo dabar Chicagoje gyvenanti Stasė Norkūtė, ilgesnį laiką buvo iš pagrindų taisomas ir tik kovo mėnesį po to bu vo pirmą kartą išplaukęs į Šiaurės Atlantą su bėveik visiškai iš naujo surinkta įgula. Su žuvies kroviniu grįžo į Klaipėdą kovo 29 dieną.

Laivo įguloje yra ir lietuvių, jų tarpe kapitono vyr. padėjėjas Jonaitis, bocmanas Alfonsas Rudzinskas, elektromechanikas Antanas Kubilius (atlikęs karinę prievolę laivyne).

Vyras yra toks, kokį pada ro jo žmona.

Arabų posakis

Sieniniai Kalendoriai

(folhinhas)

1957 metams

Didelis pasirinkimas, kainos prieinamiausios

BALTIKOS SPAUSTUVĖJ

Av. Tiradentes, 1030 — Telef. 34-8320

São Paulo

Lietuviškos Muzikos Pusvalandis

«Tėvynės Garsai»

Radio Stotis 9 de Julho 540 klc., arba 25 mt. banga, sekmadieniais 8,30 val.

Priimame komercinius skelbimus, skelbiame linkėjimus ir pasveikinimus šeiminynių švenčių proga su plokštelėmis. Siųsdami užsakymus pridėkite Cr.$ 300,00.

Adresas: Caixa Postal 403 São Paulo, arba telefonu 37-2265 darbo dienom, išskirus šeštadieniais nuo 9-10 v.

Aleksandras Boguslauskas
Pusvalandžio Vedėjas

— Kai gero drabužio reik,
Pas savo tautieti eik! —

SIUVĖJAS

Juozas Karpavičius

Av. São João, 233 S. Paulo

Cromeação de Parachoques **Barra Funda**

DE

Pedro Kalinauskas

ORÇAMENTOS SEM COMPROMISSO
"CARRO PRÓPRIO DE ENTREGA"

RUA BARRA FUNDA, 775 TEL 52-6353 SÃO PAULO

ESCRITORIO VILA ZELINA

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Tranferencias de firmas
Contratos de Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Registro de firmas na Junta Comercial
Escritas com contabilidade em geral
Escritas fiscais em geral
Contratos de locações
Cartas de fianças
Seguros de fogo
Seguros de acidentes
Questões trabalhistas
Requerimentos em geral
Alvarás e balanços em geral
Defezas e recursos

✪ RAPIDÊS
✪ HONESTIDADE
✪ PREÇOS MÓDICOS

Horario:
das 8 as 19 hs.

IRMÃOS BAUZYS
(REGISTRADO NO C. R. C. Nº 551)
PRAÇA SÃO JOSE, 8 – SALAS 1 e 2
VILA ZELINA – SÃO PAULO

Dail. A. Kairys nuosavoje dirbtuvėje — studijoje atlieka įvairmeno ir propagandinio meno užsakymus: portretai aliej. ir akvarel. dažais is naturos arba iš foto: komerc. ir industr. meno piešiniai skelbimams, katalogams — prospektams, folhetams, pageidaujant kartu ir klišės ir spaustuvės darbas: stendų projektai indutr. paro doms: adresai — sveikinimai: užrašai ir kainos vitrinoms: dekoraci jos ir salių taut. stiliuje išpuošimas. Aparto duodu tapybos, paišybos ir komerc. propagandos meno pamokas.

Dirbtuvėje — studijoje didelis pasirinkimas aliej. ir akvarel. tapybos paveikslų ir textiles meno piešinių įvairaus žanro ir labai pigiomis kainomis.

Kreiptis: Rua Marquez de Itú 69 (pirmas namas iš kaires išeinant iš praça da Republica) nuo 2 — 6 val. vak. arba telef. visą dieną 37-9886.

MALHAS DULIN

Tiesiog iš Fabriko — vartotojams, be tarpininkų
Moteriškų megstinių didžiausias ir aukščiausios rūšies pasirinkimas
Taip pat išpildom sulig užsakymo bet kokį modelį ir didį
Kainos prieinamiausios
ir Jūsų patogumui keturios krautuvės:

Rua D. José de Barros, 75 — Tel. 34-3067
Rua 24 de Maio, 207 - 5.° s. 52 - Tel. 34-9004
Rua Augusta, 2558 — Tel. 8-9829
Rua Teodoro Sampaio, 1657
São Paulo

Iš Lietuvos jaunimas siunčiamas darbams i Tolimuosius Rytus

LNA, gegužės 24. 400 tūk stančių, ar gal net pusę milio no abiejų lyčių jaunimo Krem lius užsimojo per šiuos ir ateinančius (1957) metus perkeldin ti iš tirščiau apgyventų vietų į naujas stambiosios pramonės vietoves, daugiausia Sibire.

Perkeldinimo propaganda viešai prasidėjo gegužės 19 die ną, o pasirengimai atitinkamai anksčiau. Lietuvos jaunimas to užsimojimo liečiamas panašiai, kaip ir 1954 55 metų siuntimo į vadinamuosius «Chruščiovo dva rus», tai yra, į dirvonuojančias žemes anapus Uralo.

Dabar jaunimas bus siunčiamas (skaitant nuo Tolimųjų Rytų į Vakarus) į: Kamčatkos, Madagano, Chabarovsko, Amūro, Buriat-Mongolijos, Irkutsko, Krasnojarsko Altajaus, Novosibirski, Omsko, Kazachstano, Uz bekistano, Čeliabinsko, Ckalovo, Sverdlovsko, Molotovo, praktiš kai apimančius visą Sibirą, ir į Tulos, Archangelsko, Murmans ko sritis Europinėj Rusijoj bei Donbaso sritį Ukrainoj.

Šiuo atveju jaunimas siun čiamas nebe dirvonų plėšti, o statyti naujų elektros, metalurgi jos, chemijos, naftos, mašinų, turbinų, gelžbetonio gamyklų, anglies kasykloms šachtų įreng ti ir geležinkelių tiesti.

Raginama, kad tam tikslui būtų atrinkti «geriausi komjauni mo atstovai» ir šiaip kvalifikuoti darbininkai specialistai, «pareiš kę norą» vykti į tuos rajonus.

Pažymėtina, kad šis per kilnojimas lyg ir neturėtų liesti žemės ūkio darbininkų. «Savano rių» jieškoti patariama tarp pra monės darbininkų, įstaigų tar nautojų, mokyklas baigiančių moksleivių (kurie Lietuvoj nese niai buvo labai uoliai raginami stoti dirbti žemės ūkyje), demo bilizuotų karių, o taip pat ir tarp bedarbių, kurie «atleisti iš įmo nių ar įstaigų sumažinus etatus, sumažėjus darbo paklausai».

1954-55 metų praktika pa rodė, kaip atsiranda «savanoriai» vykti į tuos svetimus kraštus ir primityviausias gyvenimo bei dar bo sąlygas. Partijos komitetas iš anksto sudaro būsimų «savano rių» sąrašą, patiems «savano riams» dar nieko apie tai nežinant. Įmonėms bei įstaigoms, ku riose jie dirba, įsakoma atleisti juos iš darbo, o visos kitos įmo nės instruktuojamos jų į darbą nepriimti. Jiems ir nelieka kitos išeities, kaip tik «entuziastiškai atsiliepti į partijos šaukimą»...

Tokių «entuziastų» šiuo bū du paprastai paruošiama dau giau, negu numatytas išsiųstinų jų kontingentas. Tada komjauni mo komitetas vienų «prašymus patenkina», kitų atmeta. Kurių atmeta, tiems netrukus vėl atsi randa darbo jų gyvenamoj vietoj.

Apytikriai 1954-55 metais taip iš Lietuvos buvo išsiųsta apie 3000 jaunuolių. Tada iš vi so į dirvonuojančias žemes bu vo surinkta apie 350.000. Kadan gi šių ir ateinančių metų užsi mojimas siekia surinkti iki pusės miliono jaunuolių, tai iš Lietuvos gali būti pareikalauta apie 4-5 tūkstančius (po du ar pustrečio tūkstančio kas pavasaris).

Žinios, kad artimiausiu lai ku esą suplanuota iš trijų Pa baltijo kraštų paimti jaunimo 100.000 (kitų teigimų net milio ną) greičiausia yra pernelyg per dėtos.

Su ligšioline išsiunčiamojo jaunimo banga iš Lietuvos (taip pat ir iš Latvijos bei Estijos) iš vyko nemaža ir rusų. Naujosios išsiuntimo bangos pirmieji pas kelbti «Lietuvos savanoriai» yra Klaipėdos komjaunuoliai: Jako vas Šturmaitis (?), inžinierius-hydrotechnikas, jo žmona Gali na, meteorologė, tinkuotojas Ge nadij Dimitrijev ir mūrininkas Feodor Jakopav.

Svetainė «Recreio Fazendinha»
su restoranu ir hoteliu - atdara dieną ir naktį

Daug patogių kambarių, vieta automobiliams, so das. Puikiai pagaminti valgiai, didelis pasirinkimas užkandžių ir visokių, vietinių ir užsieninių gėrimų. Patogus kampelis praleisti šventes ir savaitgalius.

Savininkas A. SUNGAILA

Av. Dr. Pedro Vicente, 53 - Tremembé - S. Paulo
Autobusas «77» priveža iki durų

UMUARAMA

Situada no Núcleo Cruzeiro e servida por uma rêde de estradas de 600 kms. Será o centro de uma grande zona com cêrca de duzentos mil alqueires de terras. Planejada por técnicos especializados para uma população de 100.000 habitantes. Aeroporto aprovado pelo D.A.C.. Farmácias, hotel, serraria, olaria e diversas casas comerciais.

Lotes agrícolas, chácaras e datas urbanas.

É chegado pois o momento para V. participar do progresso do Norte do Paraná. Não hesite, decida-se enquanto é tempo.

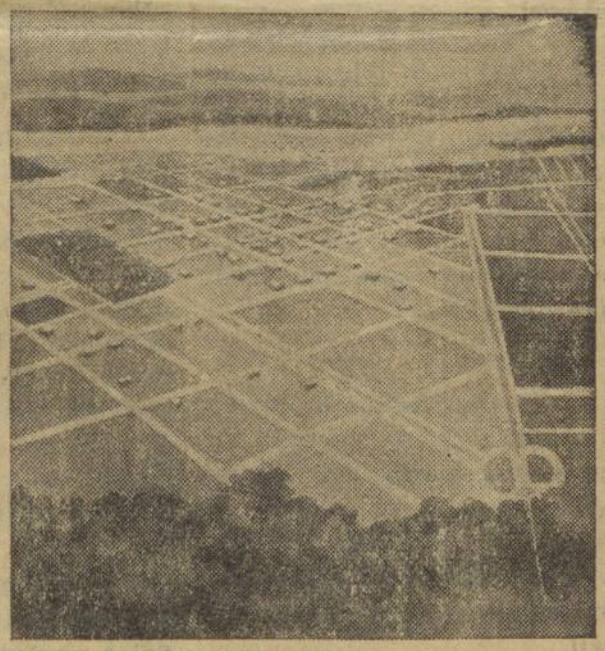

CIANORTE

Planejada e arruada obedecendo os mais modernos padrões. Abastecida de água potável. Praças, parques, hospitais, hotéis, escolas e adiantado conjunto de estabelecimentos comerciais. Serrarias e olarias. Moderno aeroporto aprovado pelo D.A.C., conta com aproximadamente 500 casas.

AMÉRICA

CIA. MELHORAMENTOS NORTE DO PARANÁ

A MAIOR EMPREZA COLONIZADORA DA AMÉRICA DO SUL

Escritórios: São Paulo - Rua São Bento, 329 - 8.o andar - Fone: 33-4561
Londrina - Maringá - Cianorte - Umuarama

Inscrição N. 7, do Registro Geral de Imóveis, da Comarca da Fóz do Iguaçú, de acôrdo com os Decretos-Leis N. 58 de 10-12-1937 e N. 3079 de 15-9-1938.

Corretor autorizado Snr. Stasys Vancevicius
Escrit. Rua Florencio de Abreu, 157 - 2.o conj. 204 - Tel. 35-9528
São Paulo

Jei nori atprasti nuo rûkymo

Danijoje du gydytojai su galvojo tabletę tiem, kurie nori atprasti nuo rûkymo ir negali. Tabletė turi tą ypatybę, kad jos medžiagos, susimaišius su tabako dúmais, duoda tokį nemalonų kvapą ir skonį, jog žmogus mieliau sutinka nerûkyti, negu tą skonį kentėti. O jis trunka 6-8 valandas.

Antrojo Pasaulinio karo aukos

Per antrąjį Pasaulinį karą 14 milionų karių žuvo frontuose, 3 milionai civilių žmonių žuvo nuo karo veiksmų. 11 milionų žuvo koncentracijos stovyklose, 13 milionų kareivių liko invalidai, 5 milionai žmonių buvo kitais bûdais nužudyti ir 26 milionai liko be namų ir tėvynės.

Lėktuvai po 10 metu

Keleiviniai lėktuvai, varomi raketom, turės 10.000 mylių greičio per valandą. Nuo kranto iki kranto per Atlantą kelionė truks 25 minutes. Skris 100 mylių aukštyje. Tokie lėktuvai bûsią po 5-10 metų.

Saulė virê, saulė virê, ménesêlis kepê ...

Japonijoje didelė mada aparatai, kurie verda saulės šiluma. Jau esą parduota 30.000 tokių aparatų. Vandenį užvirinti galima net ir žiemą. Kilogramą mėsos toks aparatas išverda per 25 minutes, du kilogramų ryžių per 40 minučių.

Duok ir užmiršk.

Hegel

Nepasitikėk kovoje bailiu.

Euripides

Žinios

Vienas egzempliorius — Cr. 2.00
Prenumerata metams — Cr. 100.00
Užsienyje — dol. 5
Pinigus siusi:
Alexandre Bumblis
Av. Tiradentes, 1030, São Paulo
Brasil

Composto e impresso:
Av. Tiradentes, 1030 S. Paulo

LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS
DOVANA

Žinios
SEMANARIO LITUANO Noticias
AV. TIRADENTES, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo

Prie A. A. Tevo Vlado Mikalausko kapo

Praeitą sekmadienį dide lė lietuvių minia, iš tolimiau sių São Paulo priemiesčių, su sirinko A. A. Tėvo Vlado Mikalausko kapą aplankyti ir uždėti paminklinę marmurinę lentą su lietuviškais ir lotiniš kais užrašais.

Po religinių apeigų buvo pasakytos Tėvo Jezuito J. Bružiko, kun. Šeškevičiaus ir Lietuvių Sąjungos Brazilijoje Pirmininko Kpt. J. Čiuvinsko kalbos.

Iš viso to galima spręti, kaip A. A. Tėvas Vladas Mikalauskas visų buvo mylimas ir gerbiamas. Per tokį trumpą laiką jis, savo švelniu bû du, mokėjo patraukti visų už mirštąsias lietuviškas širdis. Anot, Kpt. J. Čiuvinsko kalbos — atėjo, pamatė ir nuga lėjo, kas buvo kitų mûsų Ko lonijos vadų pamiršta, tad šian dien visi tie lenkia galvas prie nebilio kapo, siųsdami savo širdgėlas ir atodûsius tam dideliam lietuviui, tam dideliam krikščionybės apaštalui.

Tėvas misionierius J. Bru žikas perskaitė keletas posa kių iš A. A. Tėvo Vlado Mikalausko užrašų, kuriuose Jis ypatingai kviečia visus lietu vius vienybėn ir mylėti savo artimą. Tik labai apgailestau tina, kad šių jo žodžių, šių jo minčių negirdėjo mûsų kolonijos vadai, nes jie nepasis tengė atvykti ir atiduoti tam dideliam lietuviui savo pagarbos.

Kun. Šeškevičius pabrė žė, kad didžiausias paminklas Tėvui Vladui Mikalauskui bus, jei mes vykdysime jo idealus. Taigi, mes visi / praš čiokėliai ir vykdysime, sieksi me jo idealus, eisime tais jo pramintais takais, bet taip pat laukiame juo labiau ir to ir iš mûsų kolonijos vadų.

Praščiokėlis

Ruošia koncertą

Lietuvių Sąjunga Brazili joje, kiek teko nugirsti, atei nančio mėnesio pradžioje ruoš koncertą-balių su labai įdomia ir turtinga programa.

Paskutiniu laiku Lietuvių Sąjungos Brazilijoje parengimai yra įdomûs ir todėl netebėtina, kad juose susibu ria didžiulė minia lietuvių, kas, žinoma, ir pačiai Sąjungai duoda gražaus pelno, o dalyvavusiems gero pasilinks minimo.

Nugirdęs

Šis tas iš

Parque das Nações lietuvių apylinkės

Parpue das Nações para pija, kas sekmadienį ruošia kermošius bažnyčios naudai. Išstatė visų tautų gyvąsias lė les, kurių tarpe ir lietuvaitė, su gražiais tautiškais rûbais apvilkta. Kad kokios tautos lėlė laimėtų konkursą yra par duodami balsai. Lietuviai stip riai remia savo lėlę ir yra pa siryžą pastatyti ją pirmoje ei lėje. Šis konkursas tęsis iki šio mėnesio pabaigos. Teko patirti, kad šiuo laiku lietu vaitė yra jau antroje vietoje su nežymia persvara balsų nuo pirmosios.

:::::::::: ::::::::::

Šios apylinkės lietuviai, kiek teko patirti, pradeda vėl po truputį judėji. Yra suma nymų suruošti vakarą ir pa ruošti keletas duetų bei kvar tetų, o vėliau, jei sąlygos leis ir sudaryti nors mažytį cho relį.

Baisiojo 14 birželio minejimas

Minėjimas įvyks šių me tų birželio mėnesio 16 dieną 19 val. 30 m. triju Pabaltijos tautų — Estų, Latvių ir Lietu vių drauge. Paskaitas portu galu kalba laikys kun. Armi nas ir Parlam. deputatas Prof. Franco Montero. Po oficialio sios minėjimo dalies seks me ninė programa. Minėjimas į vyks Caetano Campos mokyk los salėje Praça da Republica.

Rengimo Komisija

Del grižimo i susovietintą tevynę

Rašo Inž. Zenonas Bačelis

Rusų ûkininkas ir prieš sovietiniais laikais nebuvo di delėje pagarboje. Žemdirbių luomas buvo vadinama pravardžiuotinais vardais, kaip mužikas, burliokas, chamas. O ûkininko veik niekas kitaip nepavadindavo, «mužikas». Tas žodis perneštinai reikš davo — tamsų, nekultûringas grubus žmogus. O kultûringu jis negalėjo buti, nes niekas juo nesirûpino. Šimtmečius jis vilko sunkią rusų sąlygose, dvarininko baudžiavą.

Buvo beteisis pilietis ku ri dvarininkas laikė kaip sa vo dvaro bei žemės priklausi nį. Parduodamas žemę, dvari ninkas parduodavo drauge ir mužiką. Baudžiavą panaikinus, jis irgi nebuvo teisėse sulygintas su kitais piliečiais. Jis neturėjo asmeniškos že mės nuosavybės teisės. Žemė kuria jis dirbo, priklausė ben druomenei, arba tam tikrai grupei ûkininkų. Jo turtiniai ir šeimininiai santykiai buvo tvarkomi specialiu ûkininkų luomo įstatymu. Tik nuo 1906 metų, nuo, taip vadinamos, stolypino žemės reformos, jis buvo pradėtas lygint, teisėse su kitų luomų piliečiais.

Caristinė rusų okupacija Lietuvos ûkininkui irgi buvo uždėjusi savo antspaudą. Jis buvo išimtos iš Lietuvos įsta tymų ir įspraustas į rusų luo minį įstatymą, su visais jo su varžymais. Tik švelnesnis Lie tuvos dvarininko su juo elge sys, bei lengvesnė baudžiava ir gražesni lietuvių papročiai sudarė sąlygas palikti jam di desnėje pagarboje. Jam nep rigijo nei mužiko nei kitas kuris pašiepiamas vardas. Bet medžiagiškai jisai rusų val džios nerûpinamas, bei nere miamas, buvo nusmukdytas veik ligi rusų ûkininko bûk lės. O rusų mužiko medžiagi nė bûklė buvo skurdi.

Šio amžiaus pradžios sta tistika rodė rusų ûkininką, duonos gamintoją, sunaudoda vusį duoninių grudų tik 40 pudų, arba 656 kilogramus. Bet be duoninių grudų jis au gindavo miežių, avižų, vikių, žirnių, grikių, seredėlių, bul vių ir kt. Tais grudais šerda vo gyvulius — jų dalį parduo davo, kitą dalį parduodavo, kitą dalį pasiskersdavo mėsai ir šiaip taip versdavosi. Žino ma, palyginus su vakarų Eu ropos tuometinių ûkininkų, ku ris tu pat grudų sunaudodavo 2-4 kartus daugiau jis stovė jo žemai.

Suprasdami tą jo vargin gą bûklę pažangieji rusų slu ogsniai stengėsi jo bûklę ge rinti. Socialistai varė propa gandą, rašytojai ir poetai ap rašydavo savo raštuose jų ne dalią. Atsirasdavo Pugačiovai ir Razinai, kurie dėl jų kel davo viešus maištus. Muzi kams patiems nebuvo uždrau sta dainuoti revoliucines dai nos, kaip kad vienos jų štai tokia ištraukėlė yra:

Volga, Volga vesnoj mnogo-
vodnoj
Ty ne tak zalivaieš polia,
Kak velikoju skorbj narodnoj
Perepolnilas naša zemlia.

Volga, Volga, patvinus pla-
čiausiai,
Tu ne tiek dar užlieji laukų,
Kaip nedalia ir vargas sun-
kiausias
Užpildo mus žemę tvaiku.

Caristinės Rusijos ûki ninką Trockis savo laiku pa vadino kultûros stabdžio gy vuliu. Tuo, matomai, jis norė jo pabrėžti, kad ûkininko sku rdas ir jo tamsuma trûkdo ru su tautos kulturinę pažangą.

Bet kai palyginsime da bartinio sovietų ûkininko bûk lę su caristinio, tai pamatisi me, kad Trockio duotas var das daugiau tinka sovietų ûki ninkui. Sovietuose, tiesa, iš nyko pašiepiamas mužiko var das, bet drauge su juo išny ko ir ûkininko vardas, o liko tik ne pašaipos, bet gailes čio vertas kolchozininko var das. Kolchozininkas yra ben dro ukio, vadinamo kolchozu darbininkas. Kolchozai buvo sudaryti iš buvusių ûkininkų, sugriautų dvarų ir valstybinių žemių, sujungus jas į dides nius vienetus.

Kolchoze, buvę ûkinin kai, ûkio darbininkai ir kume čiai, dirba pagal paskirimą įvairius darbus, taip kaip fab riku darbininkai, tik su tuo skirtumu, kad vietoj gauti at lyginimą pinigais jie gauna — žemės ûkio gaminiais.

(B. D.)

Klaidos atitaisymas:

Nr. 399 duona turi bûti 3 rubliai, mėsa — 32 rubliai ir sviestas — 50 rublių kilui.